

# MAGYARÁG

1939. APRIL. 9

VIII. No. 99

1 lei

Tulajdonos: „Frima” S. A. bejegy. la Trib.  
Bihor Fsoc. 1798—1938

Felolós kiadó:  
ÖZV. PÁSZTOR EDENE

Alapította: PÁSZTOR EDE

Felolós szerkesztő:  
Dr. Zoltán Jenő

Bejegyezve: Tribunalul Bihor Dos. No. 810—1938. Ordonanța No. 15—1933. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, P. M. Viteazul 4.

## Hivatalos jelentés Öfelsége és Mihály nagyvajda határszél-ellenőrző körutjáról

Bucuresti, ápr. 7. A ma reggeli fővárosi lapok részletes beszámolót közölnek Öfelsége II. Károly király, Mihály nagyvajda Calinescu miniszterelnök és a hadtestek parancsnokainak nyugati ellenőrző körutjáról. Öfelsége a nyugati határszélen összevont katonai egységeket tekintette meg. Erdély lakossága egész uton meleg és lelkes fogadtatásban részesítette az uralkodót.

Az uralkodó és kísérete megvizsgálták a katonák felszerelését és azokat a legnagyobb rendben találták. A csapatok az uralkodót és kíséretét ha-

tártalan lelkesedéssel fogadták aminthogy egész uton a városok és falvak lakossága mély benyomástkeltő szeretetről és hódolatról tett tanubizonyságot.

Öfelsége látogatása alkalmat nyújtott a csapatok magatartásának tökéletes megismerésére. Az uralkodó mindenütt a legnagyobb meglepéssel állapította meg, hogy a katonai egységek magatartása, fegyverzete és élelmezése kifogástalan.

A magas látogatás másik jellegzetessége a polgári lakosságának a hadsereg iránti ha-

tártalan szeretet megnyilvánulása volt. Erdély lakossága számára a királyi látogatás a testvéri bátorítás hangsúlyát jelentette.

A fővárosi lapok ezután Öfelsége váradi látogatásáról számolnak be. Nagyváradon Hariton Dragomirescu divízióparancsnok üdvözölte az uralkodót s kíséretét. Az állomástól végig a Regele Ferdinand uton és a General Mosoiu utcán az uralkodó saját maga vezette kocsiját. Váradi látogatása alkalmával Öfelsége gyakorlatozó katonai egységeket tekintett meg.

munkáspárti vezér azt kérdezte, hogy az angol kormány felhasználja-e befolyását, hogy hasonló megegyezés jöjjön létre Franciaország és Lengyelország között is és folytatja-e a tárgyalásokat más kormányokkal a biztosítékok kiterjesztése ügyében. Chamberlain miniszterelnök azt válaszolta, hogy véleménye szerint a Lengyelország és Franciaország között fenálló megegyezés azonos az azal, amelyet a lengyel és angol kormány között terveznek. Az angol kormány szándéka, hogy tovább folytassa a tárgyalást a többi hatalmakkal. Wedgwood képviselőnek arra a kérdésére, hogy jött-e létre megegyezés arról, hogy mi képezné Lengyelország függetlenségének veszélyeztetését, a miniszterelnök tagadólá válaszolt. Amint nyilatkozatomban is kifejtettem — mondotta —, ez Lengyelország és közöttünk folytatandó részletesebb megbeszélés tárgyát fogja képezni. Sir Sersy Harris biztosítékot kért arra, hogy közelebből megbeszélések indulnak meg az angol és lengyel vezérek között Franciaország részvételével és a szovjet kormány baráti bevonásával. Chamberlain kijelentette, hogy a kérdés első részére nézve nem adhat biztosítékot. Noel Backer munkáspárti képviselő kérdésére hangzott Chamberlain, hogy a húsvéti szünet alatt is szoros kapcsolatban maradnak a szovjet nagykövettel. Közölte, hogy az összes tárgyalásokról értesítették az Egyesült Államok kormányát is.

## KITÖRT AZ ALBÁN-OLASZ HÁBORU

Bariban és Brindisiben fokozták az olasz készülődéseket

(Páris.) Az albán királyi követség a következő közleményt adta ki: „Albánia sohasem fog belemenni függetlensége, felségjoga, vagy területe elidegenítésébe, aminthogy nem fogja megengedni idegen csapatoknak területére való benyomulását. Ami az Albánia és Olaszország között 1927-ben kötött védelmi szövetséget illeti, amely az 1931-ben meg nem újított 1926-beli tiranai egyezményt feleslegessé teszi, ez a szövetség távolról sem hatalmazza fel Olaszországot, hogy a rend fenntartására Albániában esetleg közbelépjen. Valóban tisztán csak védelmi szövetségről van szó. Következésképpen semmi sem indokolja azt a feltevést, hogy Olaszország magatartása Albániával szemben megváltozzék”.

(Róma.) A Havas tudósítója szerint olasz illetékes körökben továbbra is teljes a hallgatás az olasz-albán viszonyi és az otrantól csator-

nában uralkodó helyzetet illetően. Ennek ellenére Rómában az a hír járja, hogy Bariban és Brindisiben fokozták az olasz előkészületeket, továbbá hogy az albániában élő olaszok visszatérnek Olaszországba.

(Róma.) Mussolini csütörtök reggel egy hárommotoros bombavető repülőgépen váránul az Ancona közelében levő s az adriai tengerparttól néhány kilométerre fekvő Jesi városkába érkezett.

### Magyarázatot kért a jugoszláv kövei

(Róma.) Ciano gróf olasz külügyminiszter csütörtökön az esti órákban fogadta Krisztics jugoszláv követet, akivel hosszasan tanácskozott.

A legújabb jelentések szerint kitört az albán-olasz háború. Hivatalos olasz jelentés szerint az olasz csapatok átlépték az albán határt. Valo-

nát és Durrázot bombázzák az olasz repülők. Az olasz hajóraj az albán vizekre érkezett.

### Az angol kormány a húsvéti ünnepek alatt is együttműködik a Szovjettel

London, április 7. Az angol alsóház ülésén Greenwood

### Németország felmondja a német-lengyel szerződést?

(Berlin.) A „Daily Telegraph” című lap megállapítja, hogy Chamberlain alsóházi bejelentése után, a német külügy miniszteriumban értekezletre ültek össze. Valószínűnek látszik, hogy Németország a legközelebbi napokban határozott hangú felhívást intéz Lengyelországhoz és felszólítja, hogy tisztazza magatartását Németországgal szemben.

Berlinben különben most már úgy tekintik, hogy Lengyelország csatlakozott Anglia

tudatosan agresszív politikájához, melynek célja Németország bekerítése. Berlinben tudják, hogy most már kilátás sincsen arra, hogy folytassák a kisebbségi egyezményre vonatkozó tárgyalásokat. Az angol lap szerint, Berlinben látogatják a lengyel-német egyezmény felmondását és megállapítják, hogy akkor, amikor Lengyelország egyoldalúan vétett az egyezmény szellemével szembe, az amúgy is semmisnek tekinthető.

MA: Húsvéti ajándékaakciónk 25. száma

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca

# A Stefani olasz hírszolgálati iroda jelentése az Albánia ellen megindított hadműveletekről

(Róma). Péntek délben a Stefani olasz hírszolgálati iroda az alábbi hivatalos jelentést adta ki:

Azok a megbeszélések, melyek az olasz kormány és Zogu albán király között megindultak az Albániában élő olaszok védelmére, hirtelen, váratlanul félbeszakadtak. Tiranában ugyanis tüntetők és felfegyverzett bandák veszélyeztették az Albániában élő olaszok életét. Csütörtökön Durrazóba és Valonába olasz cirkálók érkeztek, amelyek százával vették fedélzetükre az albán bandák dühe elől menekülő olaszokat, nagyrészt asszonyokat és gyermekeket. Olaszország nem néz-

hette tétlenül az Albániában élő fajtestvérei üldözését és ezért

**péntek hajnalban a Bari-ban koncentrált olasz haderők átlépték az albán határt.**

Ugyanakkor egy olasz hajóraj szállotta meg Santicaranda kikötőjét és egy szomszédos albán kikötőt. Az olasz repülőraj is készenlétben áll.

**Pénitkre virradó éjszaka az olasz repülők bombázták Durrazót és Valonát. A bombázás különösen az utóbbi városban okozott borzalmas pusztításokat.**

Valonában kétségbeesett harcok dúlnak.

(Berlin). A német lapok természetesen helyeslik Olaszország támadását az eddig jóformán protektorátusa alatt állott Albánia ellen. A „Deutsche Dienst” leszögezi, hogy az Adriai tenger Olaszország életteréhez tartozik és úgy védi meg érdekeit, ahogyan jónak látja. A „Deutsche Allgemeine Zeitung” szerint Olaszországnak nemcsak joga, de kötelessége az Albániában élő olaszok védelméről gondoskodni. Semmiféle alsóházi interpelláció, vagy hipokrata diplomáciai mesterkedés nem fogja Olaszországot eléríteni attól, hogy éleljogait megvédjé.

# 25

## szelvény

amely összegyűjtve feljogosít 1939 március—április hónapban tartandó husvétii ajándékakciónkban való részvételre.

## SZÍNHÁZ

### A Thalia prózai együttesének husvétii ciklusa

Már teljes lendülettel megindult az elővétel a Thalia prózai együttesének husvétii ciklusára. Minden vonatkozásban érthető a nagy érdeklődés, mert olyan gazdag és változatos műsorral jön ezúttal a prózai együttes, amely méltán megérdemli a hatalmas érdeklődést.

Öt napig tart ez a husvétii ciklus s ez alatt az öt nap alatt négy ujdonságot mutatnak be. Négy olyan ujdonságot, amelyeknek mindegyike egy-egy igazi színházi élmény. Hunyady Sándor, Fodor László, Miled Harris és John Knittel a husvétii műsor briliáns ujdonságainak szerzői. Amint látjuk tehát, világhírű nevek. S e neves szerzők legújabb művei, a Havasi napsütés, Váloók, Művészpár és Via mala azok az ujdonságok, amelyeket városunk közönsége a Thalia prózai együttesének megszokott precíz, nagyszerű előadásában öt nap alatt láthatni fog.

# Beck Londonban kijelentette, hogy Románia és Lengyelország között közvetlen tárgyalások indulnak

(London.) Beck lengyel külügyminiszter tegnap nyilatkozott az angol és külföldi sajtó képviselői előtt. Beck hangsúlyozta, hogy Chamberlain alsóházi nyilatkozatához nincs hozzátenni valója, de derülte, hogy az angol-olasz viszony további fejlődése elé.

Lengyelország és Románia viszonyáról szólva, Beck a következőket jelentette ki:

Varsó és Bucuresti között intim viszony áll fenn. A két ország között függő kérdéseket csak közvetlen tárgyalások útján oldhatjuk meg.

### A német sajtó fenyegetései Lengyelország ellen

(Berlin.) A „Völkischer Beobachter” az angol-lengyel szerződés létrejöttét és Chamberlain csütörtöki alsóházi nyilatkozatát kommentálva, a következőket írja:

„Lengyelország cinkostársává szegődött az európai béke ellenségeinek. Senki sem vitathatja azt a tényt, hogy 15 nappal ezelőtt Németország évszázadokra szóló békét ajánlott Lengyelországnak, egészen minimális német érdekeket kielégítő északlengyelországi koncessziók ellenében. A német javaslatra Lengyelország mozgósítással felelt. Németország tulereje tudatában nem fogja fel provokációnak ezt a lépést, de Lengyelország véglegesen szakított eddigi politikájával és ezt semmiféle diplomáciai érveléssel nem lehet vitássá tenni.

A „Havas” berlini jelentése szerint az összes német lapok támadják Lengyelországot

és azzal fenyegetik, hogy Ausztria és Csehszlovákia sorsára fognak jutni, amelyek ugyan-

— Dr Zigre Miklós kultuszminiszter új kabinetfőnöke. Dr Zigre Miklós kultuszminiszter kabinetfőnökévé Emil Cureat nevezte ki.

— Elismert állampolgárságok. A hivatalos lap közlése szerint királyi dekrétummal 215 szöszerinti román állampolgárságát ismerték el. Az elismert állampolgárok Bihar megyében a következők: Ion Pele — Tulea, Váradles, Curtean Dumitru Csételek, Pavel Jurjegan Nagyvárad, Elisabetha Zacoia sz. Papp, Bihar, Vasile Blaga Berettyó, Petrila Petru Tenkehosszuaszó, Vasile Siurca Hosszuaszó, Teodor Ghit Nagyvárad, Össi telep.

— Döglött patkány a kenyérben. Galacról jelentik: Különös eset történt Galacon. Chirila Calcef és Anton Tonev munkások kenyert akartak vásárolni Jong Moir péküzletében. Amikor a pék a kenyeret felvágta, a munkások megdöbbenéssel látták, hogy egy döglött patkány van a kenyérbe süve. A corpus delictit azonnal felvitték a tisztifőorvoshoz, aki 50 ezer leles pénzbírságot rótt ki a pékre.

— Megegyezett a Phöbus vasgyár munkássága az igazgatósággal. Mint ismeretes, a Phöbus vasgyár munkásai hetekkel előbb bérmozgalmat indítottak és ezzel kapcsolatosan új kollektív szerződést követeltek. Többszöri eredmény-

csak Angliában bíztak. Németország mindenképpen likvidálni fogja a lengyel ügyet is.

**Saját termései**  
**FAJBOROK**  
kistüsti pálinkák olcsó árban  
1 liter jó aszfali bor 10 Lei  
5 " vételnél 9 Lei  
Marghitai Uradalom borierakata  
Piața Mihai Viteazul 1. étkezlő palota

telen tanácskozás után most sikerült végre a Phöbus vasgyári konfliktust teljes megelégedésre elintézni. A munkások elfogadták a gyár igazgatóságának új időakkord rendszerét és beleegyeztek továbbá abba is, hogy a régi fizetések mellett dolgozzanak. Az új időakkord rendszer ugyanis jóval magasabb jövedelmet biztosít a munkásoknak.

— Urvaország az unitáriusoknál. Az unitáriusok imaházában Sas passage első emelet, Industria bank mellett) a husvétii istentisztelet és urvaországosztás ünnepe másodnapján, hétfőn d. e. 11 órakor lesz. Szolgál Komjáthszegi Géza, Bihar-nagyváradai lelkész.

— A temetőben ásták el a lopott ékszereket. A rendőrség letartóztatta Kovács Gizella és Rostás Sarolta cigányokat, akik a Lupancea Gheorghe bankigazgatótól ellopott nagyértékű órákat, láncokat és lorgnont az Össi temető egyik sírjában ástak el.

Vasárnap délután 3: Kék róka. (Olcsó helyárrakkal).

Vasárnap d. u. 6: Francia szobalány.

Vasárnap este 9: Havasi napsütés. (Hunyady Sándor legújabb, óriási sikerű vígjátéka).

Hétfő d. u. 3: Ragaszkodom a szerelemhez. (Olcsó helyárrakkal).

Hétfő d. u. 6: Havasi napsütés.

Hétfő este 9: Váloók. (Vígjáték-ujdonság).

Kedd d. u. 5: Mindig a nők kezdik. (Olcsó helyárrakkal).

Kedd este 9: Művészpár (Fodor László vígjátéka).

Szerda 9: Via mala. (John Knittel világhírű színműve).

Csütörtök d. u. 5: Francia szobalány.

Csütörtök este 9: Via mala. (Az együttes bucsuja).

**Inspekciós gyógyszerárak:**  
Arany Sas, Piața Unirii 6. Tel. 2570  
Országnál, Piața M. Viteazul 14. Tel. 2335  
Orangyal, Str. Alexandrii 42. Tel. 2294  
Szent István, Str. Bratianu 60.  
Korona, Bul. Reg. Ferdinand 6. Tel. 1376

# Lengyelország nemzetközi politikai helyzete

Sikorszki tábornok, volt lengyel miniszterelnök írta ezt a cikket a „Le Moment” hasábjain:

Lengyelország Nagybritánia és Szovjetország között erül el. Katonai szempontból már egymagában ez a helyzet nehéz és kényes. Eleget egy pillantást vetni Európa térképére, hogy ezt a tényt megállapítsuk és nincs szükség egyéb kommentárra.

Ez a helyzet azonban egy idő óta még inkább súlyosbodott.

Elsősorban Csehszlovákiának Németországba való bekebelezése vitathatatlan stratégiai többséget biztosított Németországnak Közép és Kelet-Európában. Németország hegemoniája a geometria logikája szerint következett be. Ebből a szempontból a helyzet kétségkívül alarm-szerűvé vált Németország határait 500 kilométerrel tolt ki.

Szlovákia birtokában Németország pressziót gyakorolhat Magyarországra, amely még inkább Németország karjaiba szédülhetett.

Lengyelország katonai helyzete egyenesen súlyosbodott. A március 24-i egyezmény elfogadásával Szlovákia elvesztette függetlenségét és Németország fegyverraktárává és haditerületévé változott. Lengyelországgal közös határát meg kellett erősítenie, tehát Németország más kijárást keresett. — Kelet és Délkelet felé.

Memel bekebelezésével és Litvániára gyakorolt presszióval, Berlin észak felől is meg akarta közelíteni Lengyelországot. Lengyelország számára tehát nagyon súlyos volt a helyzet, de még sem kétségbeesett.

Anyagi szempontból a németek Bohémia bekebelezésével 40 hadosztályt, 1000 harcosot és 1000 repülőgépet szereztek. A cseh ipar, a szén, vas, ólom, ezüst-érc egyrészt, a cseh mezőgazdaság és állattárlomány másrésztől biztosították Németország tartalékait.

Igy tehát, meg lehet állapítani, hogy két év óta a Harmadik Birodalom tekintélyes mértékben növelte harci készségét, stratégiai, anyagi, területi szempontból, (200 ezer négyzetkilométer) és demográfiai szempontból (20 millió lakos). Ugyátszik, Németország megértette, hogy rövid és villámgyors háború nem egyéb mi, mint hosszú és hosszú háborúra kell felkészülni.

E háború első epizódja ténylegesen a német hadosztályok-

nak Prágába való bevonulása és ezen a napon Hitler elhagyta a „nemzeti állam” elvét és új parancsszót adott ki. „A szent birodalmat”.

Ebből következik, hogy ettől a naptól kezdve Németország, amely tovább is belső nehézségekkel küzd, nem nemzetileg egységes állam többé. A modern háborúnak pedig, amint azt az 1914. évi háborúban is előre látták, erkölcsi oldala is van, a háború végeredményben az erkölcsi erők harca. — Nem kétséges, hogy Bohémia elfoglalása megnövelte Német-

ország erejét, ugyanakkor azonban súlyos következményekkel is járt. A csehek kemény, kitartó, hazafias nép, jószántukból sohasem fogadják el a német igát; háború esetén Németország számára nem erőttöbblet, hanem balanszot jelentenek.

És a többi európai állam? A dolgok fordulata számukra mindenekelőtt a nagyhatalmaktól függ. Minden tiszteletünk mellett ki kell mondanunk — olyan Európájuk lesz, amelyt megérdemelnek. Ez áll nemcsak a nagyhatalmakra,

hanem mindazokra a kis államokra, amelyek a Szovjet, Németország és Olaszország között vannak. Ezek az államok keresztények és egyaránt averzióval viseltetnek a Szovjet és Németország irányában. A valóságban ezek az államok a nyugati nagyhatalmak természetes szövetségesei. Németország számára éppen ezért ezek az államok erős kísértést jelentenek. Nem kétséges, hogy ha rajta állna, a Harmadik Birodalom ezeket az államokat egymásután Csehszlovákia sorsára juttatná. Az ürügyek nem hiányoznak hozzá.

A nyugati nagyhatalmak biztonsága és békeszánszai nagyrészen ezekről az államokról függ. Élet-halál kérdése ez úgy az egyik, mint a másik számára.

## Csak egy kiút van: a háború

Egy hosszú háborúra alkalmas tartalékokkal felszerelt Németország halálos fenyegetést jelent minden szomszédjára. Ha szabadjára hagyják, a háború elkerülhetetlenné válik a rettenetes fegyverkezés és a nemzetközi feszültség csak siettetni fogja. Az imperialista versengésből, a fegyverkezési versenyből csak egy kiút van: a háború.

Köztudomású, hogy azokat a lépéseket, amelyeket Németországnak közép- és keleteurópai dominációja megakadályozására irányultak, Németország bekerítésnek minősítette. Mit számít ez?

A nagyhatalmaknak meg kell érteniük, hogy a módszerek teljes megváltoztatására van szükség, effektív nemzetközi együttműködésre. A nagyhatalmak és közép- s keleteurópai államok együttműködésének ki kell terjednie az anyagi, gazdasági és pénzügyi terre is, hogy életképes legyen. A közös defenzív blokknak csak úgy lehet a valóságban hatása, ha nem a nagyon dinamikus államok zárt gazdasági köre lesz, hanem egy olyan kör, amely minden együttműködést elvállal.

## A békefront

Amíg aze a nap elérkezik, a mi remélhetőleg nincs messze, a valóságokkal kell számot vetni. A közép- és keleteurópai államok éppúgy, mint a nyugatiak őrt állanak és kijelentették, hogy nem fogják tűrni, hogy területük átvonulási terület legyen akár egyik, akár másik hatalmas szomszéd számára.

Ezeket az államokat egyelőre csak Németország fenyegeti. Elég számukra az a tudat, hogy egy támadás, bárhol is induljon meg, az összes hatalmak közös akcióját váltja ki, hogy utolsó erejükig védekezzenek. Ami Lengyelországot illeti, teljesíteni fogja hivatását. Lengyelországnak, mint minden más államnak, meg-

vannak a maga hiánya. De Lengyelországban égő hazafisság és öntudat uralkodik. A számos spontán tüntetés is bizonyítja ezt.

A lengyelek megvédik hazájukat utolsó csepp véréig. — Már pedig a harci szándék egy nemzet kombattáns értékének lényeges értéke. Erős hadsere-

## A Szoviettel való együttműködés

Oroszország, amely világ-háború esetén Japánnal találná magát szemközt, csak hadi anyag segítségre lenne hajlandó. Egyszóval jóakaratu semlegességre, legfeljebb hadiszállításra lehet számítani. Ami az orosz hadirepülőkhöz való esetleges együttműködést, — miután a repülő az orosz hadsereg legjobb fegyverneme — ez a kérdés is vizsgálat tárgyá-

gével, a lengyel nép minden körülmények között ellenállna még ha egyedül kellene is harcolnia. Elhatározása egyébként általános konflegrációt is kiválthat. Lengyelország hű marad szép katonai tradíciójához. Saját függetlenségén kívül harcol azok oldalán, akik a békéért és szabadságért harcolnak.

vá tehető. Ez a maximuma annak, amit a szomszéd államok a Szovjettől kapni akarnak.

Nem akarják kitenni magukat a bolsevizálás veszélyének mert a vörös hadsereg a „világforradalom előőrse”.

Egészen kétségbeesett kell, hogy legyen a helyzet és Lengyelország teljesen elárasztva, hogy Oroszországgal az együttműködés lehetséges legyen.

## Halálosvégű bányaszerencsétlenség Nagy-bánya közelében

Nagybánya, ápr. 7. Tegnap este 8 óra tájban halálos kimenetelű szerencsétlenség történt a Fernezely község közelében levő Herzsa bányában.

Breban Ananie felsőbányai illetőségű, 20 éves bányamunkás társaival együtt a bánya negyedik szintjén, az ércfejtésnél dolgozott. A munkások arra lettek figyelmesek, hogy bármennyi ércet öntenek is a gurítólyukba, az érc nem érkezik le az ötödik szintre. Lámpájukkal bevilágították a gurítólyukba, de miután semmit nem tudtak felfedezni, tovább kezdték dobálni az ércet. Egyszerre csak arra lettek figyelmesek, hogy az ércötömeg a lábuk alatt megindul és sülyed velük lefelé.

A közelben álló munkások nyomban félreugrottak, míg Breban Ananie ijedtségében a gurítólyuk felé ugrott és sü-

lyedni kezdett lefelé. Társai megpróbálták segíteni rajta, de a nagy erővel lefelé zuduló ércötömeg kirántotta kezükből Brebant, aki hamarosan eltűnt a gurítólyukban. Mire a szerencsétlen embert az ércötömeg alól kiszabadították Brebanba, már nem volt élet.

A bányafelügyelőség részéről bizottság szállt ki a helyszínre hogy a szerencsétlenség körülményeit vizsgálják.

A tragikusvégű bányász halálát testét hazaszállították Felsőbányára és onnan temetik el.

~~~~~

Staniol-papír, fehér és színes, nagy választékban, továbbá selyem papirok minden színben kaphatók Pásztor Ede cégnél, Piața Mihai Viteazul 4.

**Veszek  
ócska ólmo!**  
Cím a Hladóban

# POLITIKAI HATÁROK ÉS GAZDASÁGI ÉLETTÉR...

Evian professzor a román-német gazdasági közle-  
ledés propagálójának feltűnést keltő előadása  
Kolozsváron

## „NINCS NÉMET VESZ DELEM KELETEURÓPÁBAN”...?

(Kolozsvár). Evian profesz-  
sor, a kiváló közgazdasági  
szaktekinet, a napokban tar-  
totta meg a kereskedelmi aka-  
démia zsufolásig telt aulájá-  
ban „Politikai határok és gaz-  
dasági élettér” című nagy ér-  
deklődéssel várt előadását.

A tárgy kétségtelen idősze-  
rűségén kívül érdeklődést biz-  
tosított az előadásnak az a  
körülmény is, hogy

Evian professzor, mint az  
ipar és kereskedelmi mi-  
nisztérium államtitkára, ve-  
zetője volt annak a tárgyaló  
csoportnak, amely megkötö-  
tte a mai megelőző ro-  
mán-német gazdasági  
egyezményt.

Előadásában hosszabban ki-  
tért a német gazdasági törek-  
vések útjára s azt fejtegette,  
hogy a külföldön nagy port  
felvert új egyezmény a gazda-  
sági és politikai valóságok he-  
lyes felismeréséből száma-  
zott és az a lehető legkedve-  
zőbb Románia részére.

Az érdekes gondolatmenetű  
előadás kiemelkedőbb részeit  
alább közöljük:

### Céhektől -- a gyáriparig

A gyarmatosító monarchiák  
nak élettérüket kiterjesztve,  
mind nagyobb és nagyobb  
szükségleteket kell kielégíte-  
niök. A rendelkezésre dolgozó  
kisiparos nem tudja a szükség-  
leteket kielégíteni s a gazda-  
sági szükségsszerűség hatalmas  
nyomása játszi könnyűséggel  
pattantja szét a céhrendszerek  
ércgyűrűjét.

Új világ hírnökeként meg-  
jelenik a gyár s a dusan fűs-  
tölgő kémények árnyékában  
új, talán minden eddigénél na-  
gyobb hatalmasság körvona-  
lai bontakoznak ki. Megjelenik  
a modern ember legtöbbet  
átkozott áldása: a tőke.

A modern monarchiák gyar-  
mataik révén mind gazdagab-  
bakká válnak s tőkéjük segít-  
ségével újabb gazdasági élet-  
terek meghódítására törnek.  
A nyugateurópai monarchiák  
így mind gazdagabb és hatal-  
masabb gyarmatbirodalmakra  
tesznek szert. Ezzel szemben  
a későn felelő Németor-  
szágnak s Olaszországnak, me-  
lyek a 19. századig apró da-  
rabkákra szakadozva éltek,  
már csak szegényes gyarmat-  
morzsák jutnak.

### Amerikától a perzsa öböl

Igy kényszerül a háboru  
előtti német császárság egyéb  
utakon kialakítani gazdasági  
élettérét és a német munka,

tehetség és szorgalom valóban  
csodákat művel. A gyarmatok  
ban szegény Németország ve-  
szedelmes vetélytársa lesz a  
hatalmas Angliának, komoly  
konkurrenciát csinál a világ-  
piacon s odáig fejlődik, hogy  
gazdasági élettérét Ameriká-  
tól a Perzsa öbölre terjeszti ki.

A világháboru megsemmi-  
sítte ezt a hatalmas gazdasági  
szervezetet s a versaillesi szer-  
ződés elviselhetetlen terheket  
rő a porig alázott Germánia  
nyakába. Ezek a gazdasági és  
politikai hibák kétségtelenül  
befolyásolták a német gazda-  
sági terjeszkedés útjait.

### Kielégítetlen államok

Három nagy ország van a  
földön — mondotta a továb-  
biak során Evian professzor,  
— melynek gazdasági élettér-  
re van szüksége. Ez Németor-  
szág, Olaszország és Japán.

Evian professzor mellőzi az  
olasz és japán problémát, s  
egyedül Németországgal fog-  
lalkozik.

### Németország utai

A Harmadik Birodalom a  
mai körülmények között há-  
rom úton segíthet nehéz gaz-  
dasági helyzetén.

1. Szintetikus uton előállí-  
tott nyersanyagok. Ez azon-  
ban igen nehézkes és a tömeg-  
termelés szükségleteinek sem-  
miképpen sem felel meg.

2. Dumping. Ez igen könny-  
en leverhető és elhárítható.  
Példa rá a német autók esete  
Angliában. Alig néhány éve  
ugyanis a németek valósággal  
elárasztották Angliát hihet-  
lenül olcsó gépkocsikkal. Az  
angol kormány azonban ha-  
marosan észbekapott, megte-  
te a megfelelő ellenintézkedé-  
seket s az úgy nagy veszteség-  
gel zárult Németország szá-  
mára.

3. Keleteurópai vásárlások  
az átlagnál magasabb áron.

Ez a mai Németország útja  
és törekvése. Magas kínálati  
áraival magához vonzza a ke-  
leteurópai eladókat, s miután  
ő maga is áruval fizet, elhe-  
lyezi saját termékeit is. Mon-  
danunk sem kell, hogy mire  
megfelelő ez Keleteu- kis  
államainak.

Mindazonáltal ezek a kis-  
államok nem tudják kielégíte-  
ni a hatalmas Németország  
szükségleteit. Hiszen a román  
kivitel pld. alig 3 százalékát  
teszi ki Németország import-  
jának. Ezzel szemben Románia  
behozatalának több, mint 25  
százaléka jön Németország-

ból. Ha Románia egész kivite-  
le Németország felé irányulna,  
még akkor is csak mintegy 7  
százalékát fedezné a német  
szükségletnek.

Németország természetes ut-  
ja az Oroszországgal való gaz-

dasági együttműködés lenne.  
Ez a mai helyzetben természe-  
tesen lehetetlen.

A másik lehetőség: gyarma-  
tok...

Az előadó befejezésül rátér,  
az új román-német gazdasá-  
gi megegyezésre. Nem érinti  
a szerződés körüli nagy izgal-  
makat, hiszen ez alig külön-  
bözik a régi szerződéstől. Ma  
csupán a külpolitikai feszült-  
ség nagyobb. A szerződés ép-  
pen azt bizonyítja, hogy Né-  
metországnak nincsenek táma-  
dó szándékai Keleteurópával  
szemben. Csak annyiban vál-  
tozott a helyzet, hogy ezután  
Keleteurópa többet fog ter-  
melni s az életszínvonal emel-  
kedni fog.

## Feltételes Megálló

### Zaharoff a színpadon

Jó világa lenne Sir Basil Za-  
haroffnak, ha még mindig élne  
és látná, hogyan nőttek ki az  
ő palántái. A fegyvergyárosok-  
nak ez a minden idők legna-  
gyobbja bezzeg most vigan szü-  
retelne. Tavaly, vagy tavaly-  
előtt, most már nem emlék-  
szünk pontosan, elhalálozott a  
Rivierán, helyette mások gyárt-  
ják a municiót, de emléke még  
mindig él, melynek ez a kétes  
eredetű iparmágnás a hőse.

Sir Basil Zaharoff utolsó  
üzlete — ez a darab címe. A  
darabban előfordulnak, mint  
előkelő statiszták, Clemenceau  
Briand, Venzelosz és az orosz-  
lánsörényű Lloyd Gheorghe, a  
ki már jóformán egyetlen tanu-  
ja a 25 év előtti nagydöknék.  
Ne higye azonban az olvasó,  
hogy a darabban Zaharoffnak  
valamilyen olyan pénzügyi cse-  
lekedetéről lett volna szó, a  
mely bekoronázta volna meg-  
előző hatalmas üzleteit. Az  
angol főnemessé aranyozott  
leventei kalmárnak utolsó nagy  
cselekedete: magánügy, azaz:  
hogyan mentse meg a lelkiüd-  
vösségét.

Zaharoffnak mint minden  
történelmi szereplőnek termé-  
szetes van magánügye is és  
az irodalom mindezt szívesen  
szellőzteti. Nemcsak államfők  
és kormányzati rendszerek tit-  
kait tudta megőrizni, de a sa-  
ját magát is. Miindaz, amit  
faji eredetéről, kisázsiai gyer-  
mekkoráról emlegetnek, ok-  
mányszerűen nem igazolható.

Egy bizonyos, és az, hogy  
Zaharoffnak gyengéd kapcsola-  
tai voltak egy Villafranca ne-  
vezető spanyol hercegnővel, a  
kit azután, amikor ez 60 éves  
korában előzvegyült, mint 74  
éves agg, törvényes hitvesként  
vezetett be rivierai kéjlokába.

Ez volt Sir Basil utolsó „üz-  
lete”. barátnőjének nevet adni.  
Nem rajta mult, hogy ezt nem  
tette meg mindkettőjük életé-  
nek fénykorában. A beteg férj-  
től a spanyol hölgyet nem akar-  
ta elválasztani a pápa. Pedig  
Zaharoff fejedelmi nászaján-

déket agyalt ki szerelmesének.  
Venizelossal egyetértésben egy  
új bizánci királyságot módolt  
ki, ő lett volna az uralkodó és  
a spanyol dáma a királyné. A  
görögöket azonban alaposan el-  
püfölték. Kisázsiaiban, a szép  
álom szertefoszlott. Zaharoff  
azonban nem nyugodott. Elha-  
tározta, hogy minden pénztét  
beleöli az új hadjáratba s ez-  
zel az elhatározással tért visz-  
sza imádott hölgyéhez, akit  
azonban férjének közbejött ha-  
lála annyira megrendített, —  
hogy ő maga is belepusztult.  
Ezek után Zaharoff összetört  
szívvel kénytelen volt „torni-  
rozni” a kisázsiai üzletet.

A közvélemény eddigelé Za-  
haroff magánéletéből csak azt  
az egy, hiteles tény tudta, —  
hogy a végén mégis oltárhoz  
vezette Villafrance hercegnőt.  
Max Gertsch, a szindarabíró  
azonban azt állítja, hogy ez se  
igaz. A dolog úgy történt, aho-  
gyan ő megírja, könnyeztető  
módon és tele mélabus elemek-  
kel. Áthághatatlan árnyékok  
lebegnek Zaharoff élete fölött,  
aki a világ minden aranyával  
sem tudta saját maga boldog-  
ságát megváltani.

Hát ilyen az irodalom. Új-  
meg újra elrendezi a nagyok  
és a kicsik dolgait, lekaparja a  
fényt, bevilágít a homályos  
oduba és a világosságot feke-  
teséggel cseréli fel. Nem ismer-  
jük a svájci szerző darabját,  
csak bírálatából agnoszkáljuk  
és így nem is tudjuk megállá-  
pitani, hogy az volt-e a célja,  
hogy a kortársak részvétét  
keltse fel Zaharoff iránt, vagy  
csak színpadszerűleg használta  
ki azt a korszakot, amely bi-  
zony elégde érdekes és moz-  
galmas volt anélkül is. Igaz, ez  
már rég volt, 20 25 éve annak.  
Már a multnak a rekvizituma  
lett, mint Cleopátra orra, a  
mely szintén azon az uton  
volt, hogy megváltoztassa a vi-  
lág történelmet.

## Lezuhant egy repülőgép pilótái megsebesültek

Mărășești, ápr. 7. Tegnap reggel 9 óra 40 perckor egy Potez típusú repülőgép, amelyet Rodion főhadnagy és Uilacăn hadnagy vezettek, lezuhant. A repülőgép összetört, a

repülőtiszték kisebb sérülést szenvedtek. A repülőszerencsétlenség motordefekt következtében és a nagy köd miatt állott elő, amely teljesen megakadályozta a látást.

Megérkezett a

## Savoy Cirkusz

Csak pár napig a Mihai Viteazul téren  
Vasárnap d. u. nagy matiné. — Este 9  
órákor nagy megnyitó díszelőadás.  
Világvárosi műsor! — Olcsó helyárak!

## BECK TOVÁBB TÁRGYAL LONDONBAN

Csütörtök este megérkezett az angol fővárosba  
Tilea román követ és megkezdte tanácskozásait  
Beck és Halifax külügyminiszterekkel

London, április 7. Beck ezredes, lengyel külügyminiszter csütörtökön este Portsmouthban résztvevett a flottafelvonuláson majd az esti órákban visszatért Londonba és este 21 órákor a külügyi hivatalban egy óra hosszat tárgyalta Lord Halifax-al. A késő esti órákban Beck ezredes ismételt tartott megbeszéléseket. — A Reuter iroda értesülése szerint Chamberlain beszámolója a lezajlott tárgyalásokról a parlamenti pártok körében általános meglepetést keltett. A külügyi hivatal egyébként a megbeszélések eredményeiről tájékoztatta a londoni francia és szovjet követet.

Egyes verziók szerint Beck ezredes a tárgyalások folyamán felvetette az angol kormány előtt a lengyelországi zsidókérdés tisztázását, utalván arra, hogy a román kormány is hasonló természetű kérelmet tárt elő.

Az angol sajtó úgy tudja, hogy Chamberlain angol miniszterelnök Beck ezredes elutazása után Skóciába utazik és itt tölti el a húsvéti ünnepeket.

Beck lengyel külügyminiszter Párisba fog utazni és erre az utra a jelek szerint május első napjaiban kerül sor.

### Ezer kereskedelmi gőzöst ágyukkal szerelnék fel

London, április 7. Shakespeare, az angol haditengerészet első lordja kijelentette, hogy 1939. év végéig nem kevesebb, mint ezer kereskedelmi gőzöst szerelnék fel ágyukkal. A tengeralattjáró egységek már elkészültek s a többi repülőgépanyahajók felszerelése, valamint a tengeri repülőflotta felszerelése és kiegészítése folyamatban van.

### Párizsban meglepéssel fogadták a lengyel-angol egyezményt

Páris, április 7. A francia lapok jelentései szerint francia politikai körökben a létrejött angol-lengyel kölcsönös segítségnyújtási egyezmény nagy megnyugvást keltett. — A lapok hangsúlyozzák, hogy ez az egyezmény a francia-lengyel

szövetség természetes folyamánya volt. A Londonban lefolyt tárgyalások a francia politikai köröket mindenben kielégítették.

London, április 7. Tilea román követ Bucurestiből jövet csütörtök este Londonba érkezett. Tilea még az est folyamán érintkezésbe lépett az angol külügyi hivattal és hosz-

szasan tárgyalta Beck lengyel külügyminiszterrel.

Tatarescu párisi nagykövet Bucurestibe utazott.

### Szlovák korona lesz Szlovákia pénzegysége

Pozsony, április 7. A szlovák kormány rendeletére új pénzegységet vezetnek be. E pénz-

egységnek neve a szlovák korona lesz. A régi pénz nemek beváltása 1:1 arányban történik. Amíg megfelelő papírpénz nemek elkészülnek a régi pénzeket lepecsételik. A lepecsételést alkalmával a címletekből nem vonnak le semmit. Az új pénzegység fedezetét az arany fedezett devizák képezik.

Pozsony, április 7. A lengyel szénbányák beszüntették a Szlovákia felé irányuló szén szállítást. Lengyel körök ezt azzal magyarázzák, hogy Szlovákia és Lengyelország között fizetési egyezmény nem áll fenn. A fizetési egyezmény megkötésére irányuló tárgyalások az újabb jelentések szerint a húsvéti ünnepek után indulnak meg.

## Kisértetjárás London szívében Csapdákkal akarják megfogni az éjjeli „szellemeket”

London. — A Tower, a középkori Anglia őrténetének ez a tiszteletreméltó emléke, — amely valamikor számtalan elítélteknek volt a börtöne és ahol olyan sok emberi életet fejezett be a hóhér bárdja, ismét kísérteties események színhelye lett. — Megbízható tanúk, kezdve Boleyn Annától, már évszázadok óta látták a Tower sötét folyosóin osonni az áldozatokat, levágott fejükkal a hóhér alatt és újra meg újra hallottak kiáltásokat az egykori zárakból és kinzókamarákból.

A Towerben, — amelyben egyébként a megbecsülhetetlen értékű angol korona-ékszereket is őrzik, ezidőszent az Oxford and Bucks gyalogezred egy kis különítménye van beszállásolva s igazán nem lehet föltenni, hogy a katonákun nyulakhoz méltó pánik vegyen erőt, mikor az éjjeli órákban titokzatos kiáltásokat hallanak. És mégis, mintha lidárrnyomás ulne meg ezeken a katonákon. Az éjszaka idején lábujjhegyen osonnak végig a ki-

világított kazamata-udvaron, hogy hálólhelyükre érjenek és valamennyien akaratlanul is figyelnek, amikor az óra éjjélkor a tízenkettőt üti, akkor megkezdődnek a titokzatos, hátborzongató kiáltások. A szobajöhető helyiségekben és zárakban ugyan „kisértetcsapdákat” állítottak fel, mert természetesen azt teszik fel, hogy valaki réfából ijesztget. De a titokzatos kiáltások, sóhajtasok heteken át tovább folynak és még ma sem oldották meg a talányt.

Az éjjeli kiáltások, az egyébként sok elágazásu Towernek nem mindig ugyanaból a szárnyaiból hangoztak. Először a St. Peter ad Vinculs kápolnából, ahol verpad állott, hallottak kiáltást. Az oltár előtt két angol királynő között ké angol herceg fekszik eltemetve. Mind a négyen ezen a verpadon vesztették fejüket a hóhér bárdja alatt.

A következő éjszakán tehát oda is figyelő őrséget rendeltek. Ugy látszik, hogy a „szellemek” ez a figyelés kellemet-

len lehetett, mert éjszakai működésének színhelyét azonnal áthelyezték a Tower egy másik szárnyába. Ezuttal rendkívül kísérteties helyet választott, ahol néhány év előtt a Tower kevés számú lakosa, köztük a takarítást végző asszonyok is, egy váratlan eset miatt pánik ijedségbe estek. Éjjélkor ugyanis a nehéz, öreg lakatkal elzárt hatalmas tölgyfaajtók hirtelen és talányos módon kitérültek.

Hidegvér kell hozzá, hogy azokban a pillanatokban, mikor ezek a velőig ható kiáltások betöltik a zárakat és folyosókat, az ember egy kicsit meg ne borzadjon — mondta egy londoni újságírónak az egyik öregebb altiszt — és láttam a fiatalabbak közt akárhányat, akik olyankor úgy remegtek, mint a nyárfa levele...

Mint már megírtuk a Tower kísértetét máig sem tudták tettenérni és a sötét, ősrégi falakat és tornyokat még mindig a titokzatos középkori sötétség veszi körül — és mindez London szívében.

## Leütötte háziasszonyát egy szabadkai munkás, mert az asszony a házbért kérte

Szabadka, ápr. 7. Véres és majdnem halálos kimeneteli verekezés történt tegnap Szabadkán. Sitarics Alekszander 28 éves munkás három fejsze-csapással leütötte háziasszonyát, a 26 éves Kopilovics Máriát, akit súlyos sérüléssel szálítottak a szabadkai központi kórházba.

Sitarics a rendőrségen kijelentette, hogy vadházaságban él Kopilovics Máriával, de az utóbbi időben igen sokat veszekedett. Az asszonynak különböző kifogásai voltak ellene s ő elhatározta, hogyha még egyszer valamit szól, alaposan helybenhagyja. Erre az alkalomra nem kellett sokáig vára-

kaznia, az asszony tegnap súlyos szemrehányásokkal illette s ekkor ő szándékához híven megverte.

A cinikus munkást kihallgatása után beszállították a törvényszék fogházába. Kopilovics Mária állapota súlyos.

## SPORT

### Nagyvárad husvétli műsor

A husvétli ünnepek alkalmával a nagyvárad sportegyesületek is megfelelő programot készítenek elő. Az első nap NAC—Törökvs mérkőzés lesz második nap pedig a NAC és

a Törökvs együtt áll sorompóba. A NAC és Törökvs ellenfele vagy a Kolozsvárról haza utazó Kinizsi, vagy, az FC Carpați lesz.

### Nemzetvédelmi szempontból szervezik át Románia sportját

(Bucuresti.) Az Ország Öre és a Főszövetség a hadügyminiszteriummal egyetértésben megállapította azt a hat sportágat, amelyeket „nemzetvédelmi sportoknak” nyilvánítottak és mint ilyeneket fokozottabb figyelembe fogják venni és azok üzését mindenben előmozdítják az ifjúság számára.

A nemzetvédelmi sportok ügyében már meg volt az első értekezlet. P. Teodorescu tengerészeti és repülőügyi miniszter ugyanis magához hívatta az uszósövetség és főszövetség elnökségeit és közölte velük, hogy átvette az uszósport feletti legfőbb felügyeletet egyben megjelölte azokat az irányvonalakat, melyeket az uszósövetségnek követnie kell az iránt, hogy minden ifju megtanuljon uszni.

Az uszás ugyanis egyik fontos kelléke a jól kiképzett katonának és erre most a hadve-

zetőség is különös gondot fordít.

A miniszter egyelőre két és félmillió leit irányzott elő a katonaköteles ifjúság, cserkészek és katonai előképzősöknek uszásra való kiképzésére.

Az uszósövetség rövidesen uszótanfolyamokat, versenyeket fog rendeztetni, fokozatosan pedig minden nagyobb városban és községben uszodákat fog építtetni.

Az uszás után rövidesen sor kerül a többi nemzetvédelmi sportágnak katonai felügyelet alá helyezésére is.

### Április 16-án kezdődik a B. Divízió

A Nemzeti Bajnokság bizottsága úgy határozott, hogy a Nemzeti Bajnokság B.-divíziója április 16-án kezd meg a bajnoki mérkőzéseket. Április 16-án az előre meghatározott programot bonyolítják le.

## APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 20 lei — minden további szó 2 lei. — Előfizetési díj havonta 40 lei. — Megjelenik mindennap.

### POSTA

### Fényképei

nagyon olcsón és nagyon jól szavatosság mellett

### Róna fényképész

műtermében kaphat Régi képekről élethű nagytapasok Str. Alexandri No. 4.

### ALLÁS

Ugyes megbízható bejárónőt felveszek félnapra Schapira, Str. Ciorogariu 15. 1059

Jobb középkorú házmeztart felveszünk 15-re. Reg. Ferd. 1. Vulkán cég. 1060

Ugyes leány felvétetik konyhára. Vajda buffet, Regina Maria tér 3.

### VETEL-ELADAS

Husvétra szép falvédők, stílászai papírok, nagy választékban kaphatók Pásztor Ede cégnél, Piața Mihai Viteazul 4.

Hideg földben termelt és nem pincében csirázott valódi trümpfli nagyban és kicsinyben kapható, str. Franceză 12,

Két teljesen jó állapotban levő férfi-öltöny eladó. Cím a kiadóban. 770

Eladó kétszer 1 szoba, konyhas ház. Fele banknál fent maradhat, 600 m terület. Fabricilor 34. 1061

A volt városi szállótelep mellett (Str. Stroiescu), a nagyállomástól alig 5 percrenyire, több, ház építésére is kiválóan alkalmas földterület eladó. Értekezni a tulajdonosnál d. e. 8—10-ig Str. Franceză 12. 442

### KÜLÖNFELE

Mindenkinek megmondom: mi vár rá a jövőben, 20 leiert és bármilyen bajaiban segíteni tudok. Str. Moldova 58/a. Oradea. 978

Töltőtoll javítást szakszerűen, gyorsan és olcsón végez a Pásztor Ede cég. 613

Eladó fekete női kosztüm és fekete kabát kis alakra. Cím a kiadóban. 833

### LAKAS

Kétszobás modern uccai lakás, konyha és fürdőszobával, használati kiadó. Sas palota, III-ik emelet, Gyárfás.

### Szövet maradványok

öltöny, kabát, kosztüm méretben is. Vászón, damasz, zefir és női nyári kelmék, nagyon olcsó árban kaphatók

### STEINER maradványoknál

Calea Victoriei 3. Az udvarban.

### Meggyilkolta feleségét, majd a kutba ugrott

Temesvár, ápr. 7. Tisch Máthé Giulyáz községbeli lakos megzavarodott és elmezavarában kegyetlenül meggyilkolta a feleségét. — Mig a felesége aludt ráta madt és kilenc készsúrással megsebesítette. Az asszony kiesett az ágyból, mire a férje fejét ragadott és agyonverte.

Mikor világosabb pillanatában rájött, hogy mit csinált kiment az udvarra és a kutba vetette magát. Tettét azonban az egyik fia észrevette és kimentette. Azonnal értesítették a csendőrséget és a megzavarodott gyilkost beszállították a temesvári ügyészségre.

### Rablógyilkosság áldozata lett egy falusi asszony

Botosani, ápr. 7. Paneits Katinika 50 éves Mandresti községbeli asszonyt, aki az egyik szomszédfaluba ment látogatóba, az országuton rablók támadták meg, akik a szerencsétlen nőt több fejszeccsapással meggyilkolták és elrabolták 500 leit kitevő pénzét. A csendőrség bevezette a nyomozást a rablógyilkosok kézrekerítésére.

Husvétli számunk 12 oldalon szenzációs tartalommal jelenik meg és ára 3 lei lesz. Mindenki vegye meg.

### Rádió műsor

#### SZOMBAT.

BUCURESTI. Nagyszombat. Az állomás csak 13 és 20 órakor ad híreket. — 24 órakor: Feltámadási istentisztelet a patriarka székesegyházból.

BUDAPEST I. 7.45 Torna, hírek, hanglemezek. Utána éterrend, közlemények. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 13 Déli harangszó. 13.10 Énekegyüttes. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 A rádió szalonzenekara. 15.35 Hírek. 17.15 Gyermekdelután. 17.45 Pontos időjelzés. 18.10 A rádió postája. 18.40 Hárfaszámok. 19 Előadás. 19.30 Énekszámok. 20 Harangszó. Utána előadás. — 20.35 Gordonkaszámok. — 21. Strauss Richard: Halál és megdicsőülés. Előadja a filadelfiai szimfonikus zenekar. — 21.25 „Bárd Miklós a Ruszinszko költője”. 22 Operaházi zenekar. 22.40 Hírek. 23.20 Cigányzene. 23.40 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.30 Hanglemezek. 1.05 Hírek.

## A TITOKZATOS

## HINDU

— Regény — 49

Először alaposan megmosdott, a kezét kefével dörzsölte, a körmet egy ócska villával tisztította ki, aztán cipőt, iszta inget, rendes nadrágot, sötétkék kabátot vett föl és fekete nyakkendőt kötött a nyakára.

A házon kívül így sohasem mutatkozott, mert úgy érezte magát, mint egy cirkuszi majom, dühöngött hogy egy csésze tea s néhány kétszersült miatt ilyen maskarárt kell öltötenie. De hiába... Mr. Derrick így kívánta.

Derrick Morley először a kéz felé pislantott, amely letette eléje a tálcát, aztán a tea színét vizsgálta meg s végre Mike arcán akadt meg a kellemetlen tekintete.

— Mit kerestél ma éjszaka odaát? — kérdezte és hüvelykujjával Mrs. Baba háza felé bökött.

A bevezetés nem hangzott nagyon bátorítónak, de Mike-nek eszébe jutott az a bizonyos pincepolc és elhatározta, hogy oroszlánként fog küzdeni.

— Törődnöm kellett egy kisé az asszonynéppel — igazolta magát. — Belöttek Mrs. Morley konyhájába. Zsebrevágtam a pisztolyomat amit épp tegnap olajoztam meg és átmentem.

Kis szünetet tartott, hogy nagyobb hatást érjen el, de Derrick éppen a tojás feltörésével foglalkozott.

— Mi történt tehát?

A kérdés könnyedén hangzott, de Mike bátorításnak vette. Pontos, tárgyilagos beszámolót tartott, egyetlen részletet sem hagyott ki, kivéve a whiskys-üveget.

— Szóval vér? — mondta Derrick, miközben cigarettafüstje után pillantott és Mike elégedetten bólintott.

— A legtisztább nyom, amit az ember elképzelhetett. Lépésről-lépésre vezetett a pince közepéig, ahogy mondtam. — Mély lélegzetet vett és óvatosan hátralépett. — Elgondolhatja uram, hogy Mrs. Morley mennyire begyulladt. Persze a fiatal kisasszony is. És mindketten azt mondták, nem tudnak aludni, ha nem marad náluk...

Mike az ajtóhoz ért és kezét a kilincsre tette, attól félt, hogy a gazda szörnyű dühbe gurul ezért s akkor... De nem történt ilyesmi. Mr. Morley elgondolkodva nézett ki az ablakon a rétre.

(Folyt. köv.)

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE CÉGNEL ORADEA PIATA MIHAI VITEAZUL 4